

KIS LAP

MEGLEPETÉS. (Lásd a 374. lapon.)

aeum-épület.
ársulat.

24. szám. — 1878.

Ára negyedévre 1 frt. 40 kr.

XV. kötet.

AZ ÖRVÉNY SZÉLÉN.

— Elbeszélés. —

(X. folytatás.)

SZIGA félig ijedten, de félig örülve pillantott fel, remélve, hogy valami jó ismerőst lát meg. De amint fölismerte, épen nem látszott nagyon megörülni s nem is felelt a megszólításra.

— Talán nem is ösmer már az ifiur, szólt az idegen újból. Én vagyok ám az, akitől minapában azt a gyönyörű kutyát megvette . . . ugy-e, jót ajánlott Fusski Miska pajtásom ?

— Ne is említse azt a szerencsétlen állatot! felelé Zsiga komoran. Az volt az oka minden bajomnak . . . bár soha se láttam volna!

— Ah! Hát mi a baj? Valami szerencsétlenség történt?

Zsiga hallgatott.

— No, hiszen én nem akarom valatni . . . ha titok, hát nem is kérdezem. De hát mit csinál itt ilyen késő éjszakán? Bizonyosan látogatóban vannak itt a városban, ugy-e, és Zsiga urfi eltévedt? No, nem baj, elkisérem, csak mondja meg, hol vannak szállva. Ismerem ám én ezt a várost, akár az üres zsebemet. Későre jár az idő, jó lesz hazamenni.

— Én nem mehetek haza . . . nekem mincs hová mennem! szólt Zsiga még inkább elkomorodva.

— Mi a tatár? Talán csak nem szökött meg, hogy így magában bolyong itt az utcán?

Zsiga ismét hallgatott. Az idegen, ámbár csak épen olyanféle csavargó volt,

mint Fusski Miska, mégis megsajnálta a tehetetlen fiut s rövid szünet után így szólt:

— Hm! Ez bizony furcsa dolog . . . itt csak nem maradhat egész éjjel? Mi a szándéka?

— Nem tudom!

— Pedig azt jó lett volna tudni, mielőtt idejött. No, de most nincs ideje a sok beszédnek . . . megint erősebben kezd esni az eső, én behuzódom valahová éjszakára.

Keservesen esett Zsigának, de végső szorultságában nem tudott mást tenni, mint a csavargóhoz ily kéréssel fordulni:

— Nem mehetnék én is magával . . . ?

— Velem? Hm . . . eljönni biz oda eljöhethet . . . csak hogy az nem épen ilyen kényes urfinak való szállás. Az én pajtásom, akivel megszálok, szegény ember.

— Mindegy, csak legalább fedél alá jussak, szólt Zsiga. Van néhány tizeském, megfizetem.

— Ugy hát menjünk.

Megindultak s szóltanul haladtak végig több utcán. A házak mindinkább kisebbek, az utcák piszkosak lettek; kint jártak a város szélén. Végre egy düledező viskóhoz értek; Zsiga társa koczogtatott az ablakon. Nemsokára megnyilt a kapu s egy mogorva, rongyos férfi tünt elő.

— Te vagy az, Bandi? No, jöjj be. Hát ez a fiu kicsoda?

A Bandinak szólított csavargó hal-kan sugott valamit a házi gazdának, mire ez vállát vonogatva mondá:

— Nem bánom, hát jöjjön be, teritünk neki is szalmát, ámbár olyan beteg van a házban, hogy efféle gyereknek nem

épen tanácsos közel lenni. No de ez az ő gondja.

Beléptek mindhárman, a házi gazda ismét becsukta a kaput s bevezette vendégeit a szobába. De milyen szoba volt ez! Zsiga majd eltántorodott, midőn az ajtóhoz ért. Fojtó gőz tölté meg a pislogó mécs által halványan megvilágított szobát; egy két törött szék, egy háromlábú asztal, rozszant deszkapad és egy ágy volt az összes butorzat. Az ágyon, pusztá szalmán egy tiz-tizenkét éves fiu feküdt, de nem aludt, hanem hőrögve, jajgatva hánykódott; arcza, keze vérvörös volt; borzasztó volt rá is nézni.

— Oho, hát mi a baja Petinek? szólta Bandi. Talán csak nem kapta meg ő is azt a nyavalyát?

— Meg biz ő, felelt a gazda. Nem is tudom, mit tegyek vele!

Zsiga fáradtan, kimerülten egyszékre dőlt s oda sem figyelt, mit beszélnek a többiek. Alig mert föltekinteni a midőn ezt a nyomoruságot látta maga körül; azt hitte, csak álmodik, csak valami gonosz álm bántja s mindjárt föl fog ébredni, hogy ismét a régi, kedves kényelmes tüzhelynél legyen, hol a jó szülők annyira gondoskodnak minden kívánsága teljesüléséről. De hiába várta, a gonosz álm csak nem mult el, mert ez keserü valóság volt s gondolataiból arra ébredt föl, hogy a gazda egy darab száraz fekete kenyeret adott kezébe e szavakkal:

— Egyék, ha éhes; egyebem nincs.

Zsiga éhes volt, megette a száraz kenyeret, mialatt arra gondolt, hogy testvérei otthon talán épen a terített asztal mellett ülnek s talán épen róla beszél-

nek... Valjon gondolnak-e reá? és ha gondolnak, valjon mit gondolnak fölöle? Jót semmiesetre sem! A száraz falat megakadt a szerencsétlen fiu torkán s két nagy könycsepp gördült végig arczán. Bármint akarta titkolni saját maga előtt, már az eddigi kevés nélkülözés, szenvedés is megtörte makacsságát, annál inkább, mert nem tudott szabadulni a gondolat-tól, hogy hát ezután majd mit fog csinálni? Nagyon, nagyon szerencsétlennék kezdte érezni magát.

A házi gazda azonban és a csavargó nem igen törődtek a fiuval. A csavargó nemsokára egy csomó szalmát hozott be, a sarokba terítette, lefeküdt s odaszólt Zsigának:

— Itt az ágy, ha tetszik, fekdjék le.

Oda fekdjék a földre, egy szurtos csavargó mellé! Pedig nem tehetett egyebet. Hiába gondolt a puha ágyra, mely otthon várta, — azt eljátszotta bünös könnyelműséggel s most osztoznia kellett a pusztá szalmán egy kóbor sehonnaival. Sokáig tartott, míg végre álm jött szemre s legalább néhány órára feledteté vele siralmas helyzetét.

Midőn másnap fölébredt, nem érezte magát megerősödöttnek, mint remélte, sőt feje még inkább szédült, homloka forró volt s alig birt helyéből fölemelkedni. Mikor körülnézett, látta, hogy tegnap esti társa már nincs itt. Tulajdonképen maga sem tudta, miért, de szerette volna, ha még itt látja... mert az legalább félig meddig ismerőse... ezzel az idegen emberrel, akinek a házában van, szólni sem igen mer. A gazda, ki épen beteg fia

ágya mellett állt, észrevette, hogy Zsiga körültekintget s mogorván így szólt:

— A Bandi komámat keresi? Már elment. De azt mondta, hogy maga csak maradjon itt még egy kis ideig. Én nem bánom, miattam maradhat, de ha reggelizni akar, gondoskodjék magáról, nekem semmim sincs.

— Van néhány tizeském ... szólt Zsiga akadozva ...

— Van? Az már más. Adja ide, majd hozok valami harapni valót.

(Vége következik.)

LUBLÓ VÁRA.

(Képpel a 384. lapon.)

Kedves Forgó bácsi!

IGEN nagy örömet okozott nekem, hogy minapi soraimat jónak találta közölni a mi kedves »Kis Lap«-unkban. Ez felbátorított, hogy még egy rajzzal próbáljak szerencsét, a mi szép Szepességünk egyik regényes pontjáról, a régi Lubló váráról.

A magyar felvidék bércei közt számos ódon várrom látható a régi századokból, mikor a hős lovagok még ilyen erős várakban laktak. Most már e várak nagyobb része romokban hever, csak kevés van ép állapotban s e kevesek egyike Lubló is a Poprád folyó mentén. Ez még most is lakható; bástyái, falai egészen épek s tornya tetejéről gyönyörű kilátás nyílik a körülötte elterülő szép hegyvidékre.

Mint minden régi várról, úgy erről is különböző mondákat és meséket beszél a nép; egyiket elmondom, ha Forgó bácsi megengedi.

— »Régen, nagyon régen, — mondja a mese, — a vár nem volt oly nagy, nem voltak hatalmas bástyái. A vár ura szeretne volna, ha neki is oly hatalmas vára lett volna, mint szomszédainak, de nem volt pénze, hogy építtessen. Nagyravá-

gyása, hiusága nem engedett neki nyugtot s mert semmikép sem tudott kincshez jutni, végre segítségül hívta az ördögöt. A gonosz szellem ígért is neki annyi kincseti, a mennyit csak kíván; de cserébe azt követelte, hogy majd ha a vár fölépül, minden munkás, a ki rajta dolgozott, az ördögé legyen.

A lelketlen várur beleegyezett, az alkut megkötötték s a sátán beváltotta szavát, adott annyi aranyat és ezüstöt, amennyi csak kellett. Megindult az építés, emelkedtek a falak és bástyák és nem sokára a vár már jóformán készen állott. De minél inkább közeledett végéhez a munka, annál inkább furdalta a várurat a lelkiismeret, mert közeledett a pillanat, mikor a szegény ártatlan munkásokat a gonosz hatalmába kell adnia. Huzta-halogatta az építést, de végre már minden készen volt, már épenséggel semmit sem lehetett hozzá toldani. Ekkor a várur nagy aggodalmában egy agg remetéhez ment, ki nem messze az erdőben jámbor, szent életet élt. Őszintén megvallott neki mindent és kérte segítségét. Az agg remete, miután kemény penitenciát szabott a bünösrre, azt mondta neki, hogy a vár tornyába szentelt harangokat helyezzen el s midőn az utolsó követ elhelyezik a falakban és a sátán közeledik, akkor a harangokat huzassa meg. Ugy is történt s midőn a sátán közeledett, hogy a neki ígért lelkeket elragadja, megkondultak a harangok és szent hangjuk elűzte a gonoszt. Dühében e sátán egy sziklát kapott föl, hogy az egész várat mindenestül összezuzza, de ereje cserben hagyta, elejtette a sziklát és menekülnie kellett sötét birodalmába. A sziklát pedig most is láthatni a Poprád folyóban, a hová lezuhant.«

Eddig van a mese, amely persze csak mese.

Kedves Forgó bácsit üdvözölve maradok
hű kis olvasója

Török Zsiga.

KÉT LUSTA. I. Tünődés. (Lásd a 383. lapon.)

MEGLEPETÉS.

(Képpel a czimlapon.)

Már szép simán, gördülettel
Zongoráznak: Julesa, Terka,
Gyula, Károly, Fáni, Etel,
Karolinka és Eszterka.

Csak Zsennike nem mutatott
Szorgalmat a zongorában,
Inkább Czirmossal mulatott
Az udvaron s a szobában.

Szebb volt neki a kis kegyencz,
A Czirmos dorombozása,
Mint a hírhedett Liszt Ferencz
Elbűvölő zongorája.

Mondták neki: jő Karácson,
A családi ünnep-estély,
A midőn több zongorákon
Zendül föl a művész vetély.

Szép, szabatos öszjátékban
Fog működni valamennyi —
Szégyenítő hátrálékban
Nem marad más, csak a Zsenni.

A családi hangversenyben
Szülék rokonok kedvére,
Játszanak majd valamennyen,
Az egy Zsennikét kivéve.

Az oka ugyan mi lehet?
Valj' ez már miféle dolog?
Zsennike nem szól, csak nevet —
Vagy legalább is mosolyog.

S im egy reggel, midőn korán
A néni lép szobájába
Zsennike a kis zongorán
Ugyancsak játszik javába'n.

És hogy játszott!? Művészileg!
Keze a fehér s fekete
Billentyükön csak úgy lebeg!
Nagy a Zsenni művészete!

Hát bizony a hamis lányka
Titkon készült napokon át —
Gyöngyen zengi zongorája
Apának kedvencz darabját.

Hát hiszen van bizony ebben
Hiuságnak jó nagy része:
Jobban játszani és szebben
Mint a többi kis testvére.

Hanem csak nyiltan bevallják,
Hogy Zsennit — midőn ezt tette —
A különben rut hiuság
Szép dologra serkentette.

IRAMSZARVAS-TANYA.

(Képpel a 376—377. lapokon.)

A HASZNOS állatok között, melyeket az
Ésszel megáldott ember megszelidí-
tett és saját szolgálatára betanított, van
sok olyan, melyet mi mérsékelt égaljunk
lakosai csak ritkán láthatnak állatseregleg-
tekben vagy állatkertekben, mert nálunk
nem honosak. A Gondviselés bölcsesége
ugy rendezte be, hogy az ember a föld
minden részén talál olyan állatokat, me-
lyek épen ott legjobban lehetnek hasz-
nára. A forró égalj'sivatagjain, hol a ló,
az ökör elveszne, könnyen halad a teve;
fönt pedig a hideg északsarki tájakon
lovat, tevét és még sokféle hasznos álla-
tot pótol az iramszarvas.

Az északon élő lapp törzseknek jó-
formán az iramszarvas a legfőbb vagyó-
nuk s az emberek gazdagsága attól függ,
hány iramszarvasuk van. Szegényebb em-
bernek is van két-három pár, a gazdagok-
nak pedig néha ezer is. Mihelyt a hosszú
tél beköszön és vastag hóréteg borítja a

földet, csak iramszarvasoktól vont szá-
nokon lehet e tájakon utazni. De az
iramszarvas nemcsak igavonó állat, hanem
mindenféle más szükségét is kielégíti az
embernek. Bőréből ruhát készítenek, hu-
sából izletes, jó táplálékot nyernek, belei-
ből fonalat, kötelet sodornak s e hasznos
állat nélkül az emberek meg sem élhetné-
nek ama zord vidékeken.

Legnagyobb előnye pedig az iram-
szarvasnak, hogy eltartásáról nem kell
gondoskodni, nem kell számára takar-
mányt gyűjteni, mint a mi házi állataink-
nak. Az iramszarvas, ha kifogták a hámból,
maga megkeresi ételmét, fölturja a havat
s beéri a mohával, melyet a hó alatt talál.

Nyáron át — ami ott alig egy-két
hónapig tart, — az iramszarvasokat ki-
hajtják a szabadba, hol kedvökre legelnek.
Akinak sok iramszarvasa van, nagy kerit-
tett helyen tartja őket éjszakánként, hogy
el ne tévedjenek és más falkával össze ne
keveredjenek.

HOGY FAKAD A FORRÁS?

(Ábrákkal a 380. lapon.)

A hol nincs víz, ott nincs növény, ott
nincs élet, ott sem ember, sem állat
nem élhet meg. Mint a levegő, úgy a víz
is nélkülözhetetlen s azok a források, me-
lyekből a tiszta, üde víz fakad, hogy ember,
állat és növény megélhessen, becsebb
kincsek aranyánál és ezüstnél.

De honnan jut a víz a forrásokba,
mért fakad föl a föld színén vagy csak
kevésell a föld alatt, hogy ha kissé mé-
lyebbre ásunk, megtaláljuk, és hogyan
kerül a víz a föld mélyébe? Bizony nagy
kerülő utakon, de mégis igen egyszerű
módon történik mindez s akár hiszitek,
akár nem (ha elolvassátok e sorokat, elhi-
szitek) az a víz, melyet házatok kutjából
meríttek, — a távol végtelen tengerből
került oda.

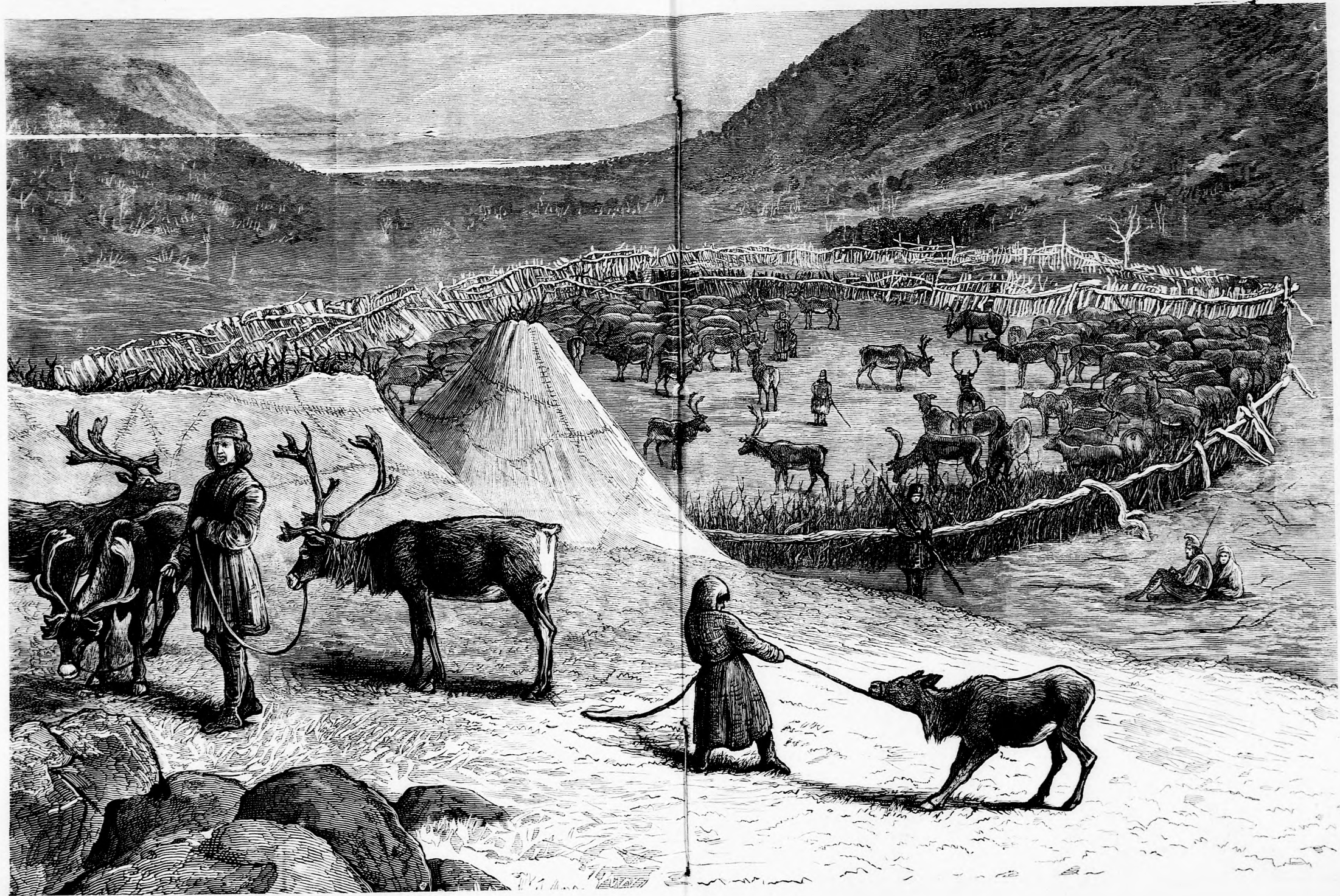
A mérhetetlen tenger vízből a nap
heve folyton szívja föl a párákat, melyek

a magasban felhőkké sűrűsödnek. Ekkor
jön a szél s kergeti a felhőket messze,
minden irányba a szárazföld felé s a fel-
hőkből jótékony eső hull alá a földre. Az
esőviznek, amint a földre ért, nagyon
különböző a sorsa; egy része a kemény
talajon mindjárt lefut a folyókba és így
vissza a tengerbe; a másik részét fölszív-
ják a növények gyökerei és elpárolog-
tatja a nap melege; a harmadik rész
azonban a föld repedésein, puha részein le-
szivárogoz mélyen a föld belsejébe és itt ösz-
szegyül nagy földalatti tavakba, folyókba,
mert a föld belseje nem mindenütt tömör,
hanem repedésekkel, üregekkel van tele.

De hogy jön a víz e mélységekből
vissza a felszínre? Ennek egyszerű ter-
mészeti oka van. A víznek az a tulajdon-
sága van, hogy csak akkor nyugszik, vagyis
áll meg, ha felszíne mindenütt egyenlő
magasságon van. Erről könnyen meggyő-
ződhetünk egy patkó alaku üvegcső segé-
lyével. Ha az üvegpatkó egyik ágába vizet
töltünk, a víz a másik ágba is átfut, még
pedig annyi, hogy mindkét ágban egyfor-
mán magasra lesz. (Lásd az I. ábrát.) Ha
oly üvegcsövet veszünk, melynek egyik
ága rövidebb s e rövid végén egy kis lyu-
kat nyitunk, akkor a másik ágban levő
víz nyomása e nyíláson oly magas sugárt
vet ki, amily magasra áll a víz a hosszab-
bik csőben. (Lásd a II. ik ábrát.)

No's, ugyan ez történik a föld alatt.
Az egybegyűlt víz a földalatti üregekből
a repedéseken szétfolyik mindenfelé s
igyekszik oly magasra jutni, amily maga-
son áll a földalatti medence víztömege.
Sok, sok mértföldekig fut a víz ily módon
a mélységben, míg végre mélyen fekvő
helyre ér és itt kibugygyan mint forrás.
(Lásd a III. ik ábrát.)

A hol a víz magától el nem érhet
oly magasra ott kutat ásunk és kisebb-
nagyobb mélységben megtaláljuk az üde
nedvet, melyre életünkben oly nagy szük-
ségünk van.

ÍRAMSZARVAS TANY (Lásd a 374. lapon.)

AZ ARANY GOLYÓ.

— Mese. —

HOL volt, hol nem volt, valahol és valamikor volt egyszer egy király, aki egy nagy és hatalmas birodalom felett uralkodott. Messze földön nem volt olyan gazdag ország, mert dus aranybányáiból nagy kincseket lehetett napvilágra hozni s annyi volt az arany, hogy utoljára már a lovakat is azzal patkolták.

Egyszerre azonban, mintha megbabonázták volna az eddig oly gazdag bányákat, elakadt bennök az aranyos ér; a bányászok hiába dolgoztak, fáradtak, csupa közönséges követ találtak. Eleinte nagyon elbusultak e miatt, de a bölcs király csakhamar megvigasztalta őket.

— Sebaj, van már ugyis elég aranyunk, mondá. Ha szorgalmasan dolgozunk és becsületben élünk, boldogok lehetünk ezentul is.

Bele is nyugodtak és csakugyan szépecskén megélték ezután is.

Történt egy napon, hogy a király vadászatra ment egyik nagy erdejébe, hol

számtalan őz és szarvas, róka, medve és más vad tanyázott. Már jó ideig ment befelé az erdőbe, de nem akadt semmiféle vadra.

— Ugyancsak behuzódtak ma a sürrübe, gondolá a király. De azért sem megyek haza zsákmány nélkül!

Még beljebb ment tehát, mindig beljebb, de akármily figyelmesen kémlelődött, sehol sem látott még csak egy madárkát, de még csak egy bogárkát sem; az egész erdő valósággal kihaltnak látszott. Végre is beleunt a király a hasztalan keresésbe, fáradt is volt már nagyon és elhátározta, hogy hazatér. De amint körülnézett, azt vette észre, hogy ismeretlen helyen van, nem tudja merre induljon kifelé az erdőből.

— Furcsa! gondolá magában. Azt hittem, hogy ezt az erdőt jól ismerem... hisz annyiszor vadásztam benne! Ugy látszik, mégis van olyan része, ahol még nem jártam. Nincs más hátra, mint egyenesen visszafordulni, mig oly helyre jutok, ahol már ismerem a járást.

Megfordult és néhány száz lépést ment visszafelé abba az irányban, a honnan jött. De hiába nézegetett körül, nem emlékezett, hogy erre jött volna.

— Hm! Ugy látszik, nem jó irányban indultam... nem erre jöttem.... gondolom, jobbra kell fordulnom.

Jobbra fordult s aztán jó ideig egyenes irányban ment előre, de mind hiába, csak nem jutott ki ősmert vidékre; azután balra fordult, majd ismét hátra, majd meg előre, de mindig csak egyformán ismeretlen helyeken tévedezett, úgy hogy végre meghökkenve így szólott magában:

— Valóban azt kell hinnem, hogy valami gonosz varázsló hatalmába jutottam! Még megkísértem a menekülést; nem kerestem az ismert vidéket, hanem megyék folyvást egy irányban, így végre talán mégis csak kijutok az erdőből.

Megindult, de hiába tette föl magát, hogy egyenes irányban fog haladni, — nem lehetett. Alig ment száz lépésnyire, óriási sziklatömeg állta útját; jobbra fordult, de itt ismét átgázolhatatlan mocsár terült el előtte; hiába volt minden fáradozása.

Már-már aggódni kezdett s bátor férfi létére is félelem lepte meg, hogy e vadonban nyomorultan kell elvesznie, midőn nem igen messzire, hirtelen egy hosszú szakálu, villogó szemű öreg embert pillantott meg.

— Hála Istennek, csakogy végre embert látok! Ez talán tudni fogja az utat. Hé, atyafi, légy szives, mutasd meg merre juthatok leghamarább a királyi palota felé?

Az idegen lassu léptekkel közeledett és a király újabb kérelmére hajlandónak nyilatkozott megmutatni az utat.

De nem ám ingyen, tévé hozzá. Kivezetlek innen, de csak oly feltétel alatt, ha enyém lesz a legelső ember, akit megpillantasz, mikor királyi kastélyodba belépsz.

A király meghökkent e kívánságon. Hátha valami nagyon kedves emberét találja először megpillantani? Kérte tehát az idegent, hogy inkább valami egyebet kívánjon és mondja meg világosan, mi kell neki; akármenyi kincset kíván,

megkapja. De az idegen nem akart aludni s mikor a király újból ajánlott neki mindenféle kincseket, szigorú hangon felelé:

— Amit mondtam, azt akarom; ha nem tetszik, ne fogadd el. Majd tapasztalni fogod, hogy itt nem vagy többé a hatalmas király, hanem gyarló ember, akit én tartok hatalmamban. Ha meg nem adod, amit kívánok, ki nem jutsz soha többé ebből az erdőből s magad leszel az én rabszolgám.

A szegény király belátta, hogy kénytelen engedni, mert gonosz varázsló hatalmába esett. Megígérte tehát, hogy másnap az erdő szélére viteti azt az embert, akit legelőször megpillant. A varázsló némán bólintott fejével s intett a királynak, hogy kövesse. Alig haladtak száz lépésnyire, egyszerre mintha teljesen elváltozott volna az erdő; a király emlékezni kezdett, hogy ezt a részt már ismeri és csakhamar kijutottak egy ösvényre, mely egyenesen a királyi palota felé vezetett.

— Nem szükséges tovább fáradozni, szólott a király. Most már hazatalálok magam is.

— Oh nem! Elkisérlek egészen az erdő széléig, hogy pontosan tudjad, hol fogom holnap este várni jutalmamat.

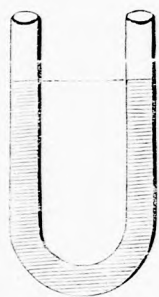
Az erdő szélén elváltak, — a varázsló hirtelen eltűnt a fák között, a király pedig dobogó szívvel közeledett palotája felé. Valjon kit fog legelőször megpillantani, kit kell majd e gonosz varázsló hatalmába adnia? Ha lett volna valaki mellette, előre küldte volna a parancssal, hogy minden kedves embere, neje, fia rejtőzzék el; de ezt nem tehetette,

mert egymaga volt. Kissé még reménykedett, hogy talán csak az őr fogja várni a kapuban.

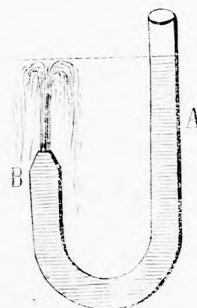
— De ezért is kár . . . olyan derék ifjak mind, oly hivek, életüket is feláldoz-

nák érettem — — és én veszedelembe küldjem!

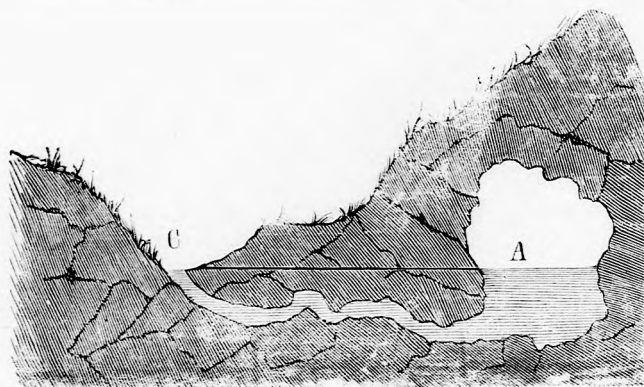
Ilyen kinos gondolatokkal közeledett palotájához s minél közelebb ért, annál lassabban ment, mert szinte félt belépni.

I. ábra.

II. ábra.

III. ábra.

HOGY FAKAD A FORRÁS? (Lásd a 375. lapon.)

Végre azonban mégis csak haza kellett mennie.

Mialatt pedig a szegény király fájdalmas gondolatokba merülve közeledett, a palota egyik ablakából egy göndör haju, kedves kis fiucska nézegetett ki.

Alig három éveske volt, de megismerte a közeledő királyt, hamar fölugrott, leszaladt a lépcsőn és épen akkor ért a kapu alá, mikor a király belépett.

— Apám, kedves apám! kiáltá a kis fiu.

delemben
 özeledett
 t, annál
 belépni.

A király majd kővé dermedt rémületében. Saját fia volt az első, kit megpillantott, amint belépett! Görcsös zokogással megragadta a gyermeket, összecsókolta, aztán hirtelen eltaszította és szobájába rohant, hol kétségbeesetten hanyatlott le s órákig szólni sem tudott.

A királyné és az egész udvar csodálkoztak a király sajátságos viseletén s nem tudták mire magyarázui. De mikor aztán végre a király kissé erőt vett magán és elmondta, mi történt, hogy a kis királyfit oda kell adni a gonosz varázsló hatalmába, — akkor aztán jajgatás és sirás hangzott az egész

palotában. A király bezárkózott szobájába s hetekig elő sem jött; elébb azonban így szólt első miniszteréhez:

— Királyi szavamat adtam, teljesítétek, amit ígértem. Vigyék oda egyetlen fiamat . . oh, megszakad a szívem!

KÉT LUSTA. II. A kis írnök. (Lásd a 383. lapon.)

A király első minisztere szomorkodva halotta a parancsot és sehogyszem fért a fejébe, hogy azt teljesítenie kell. Fortélyos eszű, tapasztalt öreg ember volts midőn magában maradt, így kezdett okoskodni:

— Az nem járja, hogy a királyfit elviszük, — kire szállana majd a korona, ha derék királyunk idővel meghal? Ha már okvetlenül föl kell áldoznunk egy gyermeket, inkább legyen más az áldozat. A nép annyira szereti jó királyát, hogy bizonyosan akad

valaki, aki még gyermekét is kész feláldozni, hiszen a királyért és a hazáért teszi. A kis királyfit majd cserébe adom, a ki,

ismerte a
 ott, lesza
 rt a kapu

kiáltá a

rály nem fog semmit tudni a dologról. De én majd örökösöm a királyfi fölött s ha megjön az ideje, majd fölfedezem a titkot, hogy legyen az országnak jogszerű királya. Az a gonosz varázsló akármilyen bűvész, azt mégsem tudhatja, hogy nem a király gyermekét kapta.

Azonnal hívott bizalmas embereket is, pontos utasítással szétküldözte a városba és vidékre. És számításában nem is csalódott. Másnap délelőtt beállított egy szegény paraszt ember a feleségével és alig egy éves piczi leánykával s így szólt:

— Hallottuk a szerencsétlenséget, mely felséges királyunkat érte. Szívesen áldozzuk föl érte legdrágább kincsünket, egyetlen gyermekünket. Ime vegyék el!

Gyönyörű piros-pozsgás, kék szemű kis baba volt az áldozatra szánt gyermek s az öreg miniszternek szinte megesett rajta a szive. De érezte, hogy nem szabad elérzékenyednie; átvette tehát a gyermeket s helyette oda adta a derék embereknek a kis királyfit, így szólván:

— Reátok bízom a kis királyfit, országunk jövő királyát. Neveljétek fel mint saját fiatokat, vigyázzatok reá mint a szemetek fényére. Én majd gyakran meg foglak látogatni és gondom lesz reá, hogy semmiben se szenvedjétek fogyatkozás. De a világért se áruljátok el, hogy e kis fiu kicsoda és hogy jutott hozzátok, mert a gonosz varázsló valamiképen megtudhatná és akkor nagy szerencsétlenség történhetnék.

Minden ugy történt, amint az öreg miniszter kitervezte s a kis királyfi parasztruhába öltözve a faluba került és

ott növekedett. Ugy élt, mint a többi gyermekek s maga sem gyanította, hogy ő nem a szegény parasztok gyermeke. Izmos, erős ifju vált belőle, az iskolában ő volt az első, a munkánál is ő volt a legügyesebb, legszorgalmasabb. A háznál, melyben élt, jólét uralkodott, nevelő atya, kit ő édes apjának hitt, a legelső gazda volt a faluban és bár az emberek nem tudták, honnan gyarapodik a nemrég oly szegény ember annyira, mégsem irigyeltek, hanem igazán szerették, mert derék és becsületes ember volt.

Ezalatt a király szomoruan élt fényes kastélyában és bár lassanként kissé megnyugodott, mégis mindig busult elvesztett gyermeke után. Az öreg miniszter, ki gyakran látta a királyfit, sokszor már alig bírta megállani, hogy el ne árulja a titkot s meg ne mondja, hogy a királyfi nincs ám a gonosz varázsló hatalmában, hanem itt él nem messze és derék ifju lett belőle; de mégsem merte megmondani, mert tudta, hogy a király meg nem bocsátaná parancsa kijátszását. Az öreg tehát mindig csak várta, hogy majd csak akad valami jó alkalom, mikor a király még örülni fog hű szolgája tettének.

(Vége következik.)

R E J T V É N Y.

K É T L U S T A.

I. Tűnődés.

(Képpel az 373 lapon.)

ÜLÖK, ülök, gondolkodom —
 Pedig hej, be sok a dolgom!
 Azon tűnődöm én folyton —
 Pedig bizony sok a dolgom!
 Egyre eszem csak azon jár —
 Pedig reám sok dolog vár!
 . . . Hogy attól a sok dologtól
 Kötő-tütől és horogtól
 A megirandó soroktól
 Miképp szabaduljak el már!

*

II. A kis irnok.

(Képpel a 381. lapon.)

Kis Ferencz
 Mért nem irsz te, mit pihensz?
 Jaj!
 Több a baj
 Mint a vaj!
 Ott a falon a vén óra,
 Csak nem mutat nyugovóra,
 Nyugovóra, pihenésre,
 A jóizü estebédre.
 No, hadd látom?
 Mennyi van az én órámon?
 Itt sincs még több,
 Majd csak később! . . .
 Jaj, szörnyü az ásitásom,
 Számot akkorára tátom —
 Attól félek
 Hogy a fejem —
 Jaj Istenem!
 Bizony kiesik a számon!
 De mi bolondot beszélek! . . .
 Te mennyei szent hatalom,
 Könyörülj meg a hátamon!
 No még egyszer, kétszer,
 Háromszor és négyszer

Jóizü megroppantgatom.

Jó volt, de csak félig.

Hanem még is abba hagyom,

Már csak tovább karmolgtatom

A betüket délig.

Hah, de mi ez?

A vén fali óra neszez.

Egyet köhint, azután üt:

Bimm egy, kettő, három, négy, öt —

Bimm hat, hét, nyolcz, bimm kilencz

Bimm tiz — örülj kis Ferencz! —

Bimm tizenegy, tizenkettő . . .

Áldott légy, te jó Teremtő!

Hogy itt a nagy munka vége —

Haza rohanok ebédre.

Eszem nagyot,

Jóllakom, de nagyon! — és,

Elmulván a munka gondja —

Mint Petőfi Sándor mondja:

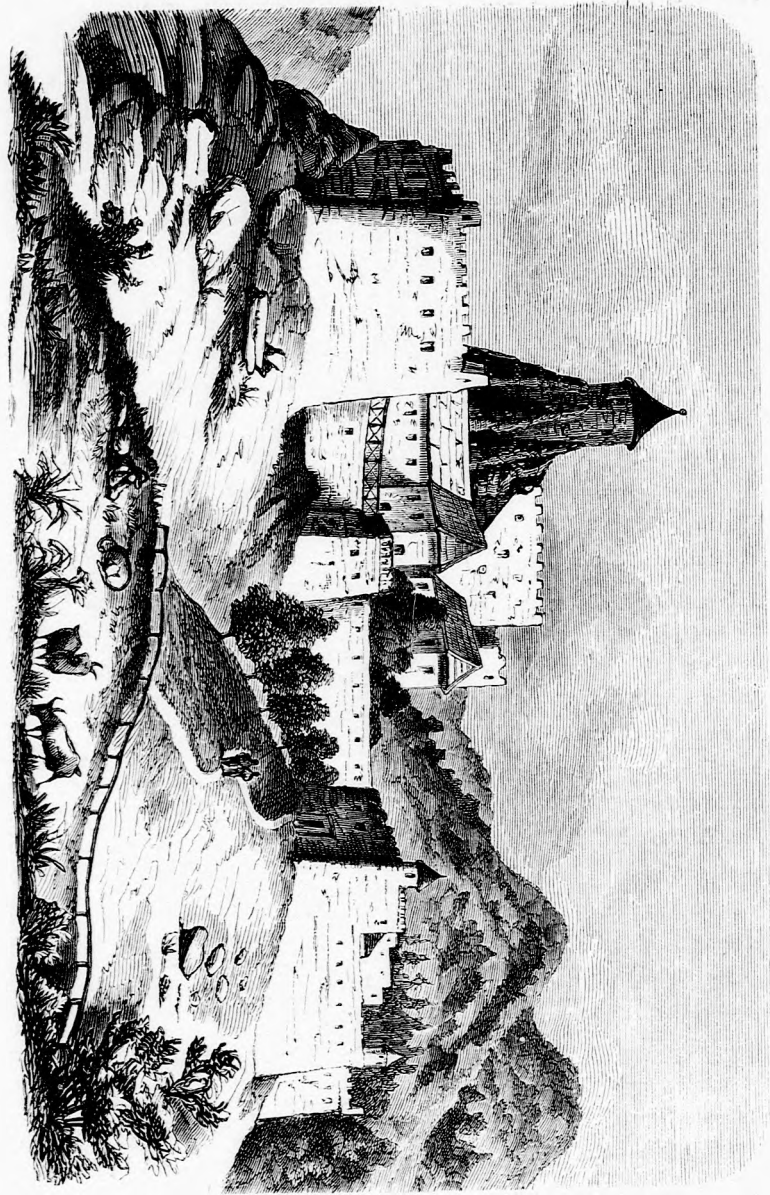
Tied vagyok

Ó imádott heverés!

A »KIS LAP« XV. köt. 21-ik szá-
 mában közölt találós mese megfejtése:

„Fehérmege.“

Helyesen fejtették meg: Auer
 Lujza és Klára, Dallos Paula, Kanitz Ilona és
 Géza, Klein Száli (hiányosan), Szentirmay Béla,
 (hiányosan) Hammerschlag Alfréd (hiányosan),
 Jurisics Milike, Zuna Irma és Gusztáv, György
 Tibor (hiányosan), Paulovics Amalia, Reicher
 Irma, Lövinger Bernát, Balássovich Alice, Fülöp
 Regina és Kálmán (hiányosan), Wolkenberg Gi-
 zella, Spitzer Kornélia, Altver Jozefa, Márton
 Bella, Zákó Emma, Mojsisovics Vilmos, Mátyus
 Klotild, Blaskovics Fridolin (hiányosan), Nagy
 Flóricza, Karácsony Aranka, Frater Gizella,
 Markovich Iván, Bernstein Paula és Sándor,
 Balás Irénke, Mandel Emma, Józsi, Ede és Lipót,
 Wachsmann Hermina, Vizner Aranka és Juliska,
 Rhorer Anna, Buday Klárka, Jolánka, Tekla,
 Mariska és Laczika, Weisz Ferike, Vértessy
 Jolánka, Siska, Erzsike, Muraközy Ilonka, Fuchs
 Adél, Dienes Lenke, Veisz Andor és Viktor, Spitz
 Adolf, Dapsy Viktor és Villi (hiányosan), More
 Sándor.

LŐRINC VÁRA. (Lásd a 372. lapon.)

Felelős szerkesztő: **Forgó bácsi**. Kiadó-hivatal: Budapest, barátok-tere, 3-ik sz., Athenaeum-épület.
 Budapest 1878. Nyomtatja a kiadó-tulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai részv. társulat.
Megjelen hetenként egyszer, 16 oldalon.